

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/47

KARAR NO : 1985/85

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Selahattin Ertaş ve 71 Arkadaşı

O L A Y : Çoğunluğu Tunceli öğretmen lisesinde öğrenci olan sanıkların 12.1.1977 günü, olay tarihinden daha önce kimliği bilinmeyen kişiler tarafından öldürülen ve memleketine götürülecek olan bir öğrencinin cenazesini karşılamak üzere 250-300 kişilik bir grup halinde, Tunceli Köprüsü benzinlik civarına gittikleri, bu toplantıyı haber alan ve içlerinde diğer bir kısım sanıkların da bulunduğu 1000 kişilik bir grubun da aynı yere giderek yola otolarla barikat kurdukları, cenaze arabası geldiğinde cenazeyi almak istedikleri, cenazeyi taşıyan kişiler ile polislerin ise vermek istemedikleri ve cenaze otosunu geri çevirip kaçırdıkları, olayı haber alan Tunceli Valisi ile jandarma komutanı ve emniyet müdürünün olay yerine gelerek sanıklara, kanuna aykırı olan toplantının dağılmasını bildirmelerine karşı, katil iktidar, kürdara azade diye bağardıkları polis ve jandarmaya karşı silahla ateş ederek taş atışları, bu arada karşılıklı açılan ateşler sonucu ölen Cafer Erdem'in cesedinin hastaneden memleketi olan Mazgirt İlçesine götürülmesi için içlerinde sanıkların da bulunduğu 200 kişilik grubun barikat kurarak ceset sahiplerini hastaneye sokmamak için direndikleri ve böylece sanıkların kanuna aykırı olarak toplantı yaptıkları ileri sürülerek 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununun 22/1. maddesi ile tecziyeleri istemiyle Tunceli C. Savcılığı'nın 7.2.1977 gün, 9 sayılı iddianamesiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Tunceli Asliye Ceza Mahkemesi, 30.4.1979 gününde, esas 1977/16, karar 1979/39 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olduğu,

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 14.11.1980 gününde, 1980/160-264 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

.../...

Böylece, her iki mahkemenin verdiği görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Görevsizlik kararlarının sanıklara tebliğ ve kesinleşme işlemi uzun süre almış ve bu işlem tamamlandıktan sonra dosya elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 14.3.1985 gün, 5000 müt, sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 6.5.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinledikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç Tunceli ilinde 26.4.1979 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 12.1.1977 günü işlenmiştir.

Bu suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır,

Ancak suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin 13/b. maddesindeki bağlantı

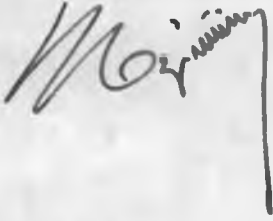
.../.../...

koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Tunceli Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Tunceli Asliye Ceza Mahkemesi'nin 30.4.1979 günlü, esas 1977/16, karar 1979/39 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 6.5.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

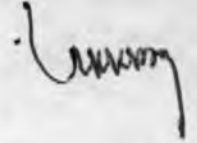
Üye

Mebrure Gözdemir

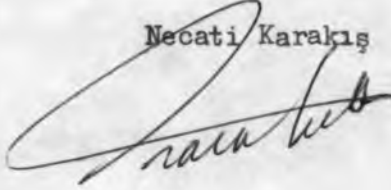
Üye

A. Mazhar Akman

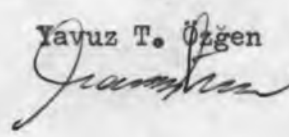
Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

G/T.